

DutchCulture

Stichting DCICC (hierna: DutchCulture) is een ondersteunende instelling, gericht op het bevorderen van internationale culturele samenwerking. De instelling beschrijft dit als volgt: 'Wij adviseren, coördineren en produceren bovensectorale programma's wereldwijd. Met informatie en expertise ondersteunt DutchCulture activiteiten van de Nederlandse culturele sector en de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland.'

DutchCulture is in het leven geroepen om sectoroverstijgende culturele activiteiten in het buitenland te coördineren en om informatie te verstrekken over internationale culturele activiteiten. De instelling voert daarnaast enkele (Europese) thematische en regionale programma's uit, zoals 'Europe for citizens', 'Creatieve Industrie', 'Gedeeld Cultureel Erfgoed' en het artist-in-residenceprogramma 'Transartists'. DutchCulture werkt samen met overheden, de culturele sector en het diplomatieke netwerk in binnen- en buitenland. Binnen Nederland werkt de instelling samen met buitenlandse culturele instituten.

Het valt de raad op dat DutchCulture bij de beschrijving van zijn visie en taken niet verwijst naar de opdracht om te onderzoeken hoe kan worden bewerkstelligd dat meer kunstenaars en cultuurmakers uit Nederland op de internationale podia staan, en na te gaan hoe er vanuit andere landen meer cultuuraanbod naar de Nederlandse podia en instellingen gehaald kan worden.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting DCICC geen subsidiebedrag toe te kennen, tenzij de instelling een nieuw activiteitenplan indient dat voldoet aan de volgende voorwaarden.

- DutchCulture verwerkt de recent bepaalde beleidskaders van het internationaal cultuurbeleid in het plan.
- De instelling reflecteert op de uitkomsten over haar in de evaluatie van het internationaal cultuurbeleid, die onlangs is gepubliceerd door het IOB.
- De instelling reflecteert op haar eigen functioneren.

De raad is teleurgesteld in de aanvraag. Hij constateert dat DutchCulture zich hierin onvoldoende helder positioneert en niet aangeeft wat het nodig heeft om zijn opdracht optimaal te kunnen uitvoeren. De raad heeft nagenoeg dezelfde opmerkingen gemaakt in 'Slagen in Cultuur'.

Daarbij houdt de raad rekening met het feit dat er pas na het schrijven van de aanvraag door DutchCulture een evaluatie van het internationaal cultuurbeleid beschikbaar is gekomen. Hierin wordt gesteld dat het mandaat van DutchCulture '[...] ontoereikend is om de haar opgedragen taken te vervullen. Er is nu onvoldoende coördinatie en regie.'^[1] Ook heeft de raad zelf een advies uitgebracht over het internationale cultuurbeleid^[2] en is er vervolgens een gezamenlijke beleidsbrief gepubliceerd van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Buitenlandse Zaken (BZ).^[3] Hierin is het beleidskader van DutchCulture veranderd ten opzichte van de vorige beleidsbrief.^[4]

DutchCulture heeft sinds de fusie van 2012 stappen gezet om de dienstverlening op het gebied van kunst, erfgoed en de audiovisuele sector te integreren. Over de effecten hiervan kan de

€ 0
geadviseerd
subsidiebedrag

€ 930.000
gereserveerd
subsidiebedrag

€ 930.000
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.43 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

¹ 'Cultuur als kans. Beleidsdoorlichting van het internationaal cultuurbeleid 2009 – 2014', Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie, maart 2016.

² Beleidsbrief 'internationaal cultuurbeleid, Raad voor Cultuur, maart 2016.

³ Beleidsbrief 'internationaal cultuurbeleid, ministerie van OCW en ministerie van BZ, 2016.

⁴ Beleidsbrief 'visie internationaal cultuurbeleid', ministerie van OCW en ministerie van BZ, '2012.

⁵ 'Cultuur als kans. Beleidsdoorlichting van het internationaal cultuurbeleid 2009 – 2014', Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie, pagina 61-63, maart 2016.

raad zich echter geen mening vormen, omdat hij niet beschikt over de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek dat DutchCulture vóór 1 januari 2015 zou uitvoeren. De raad vindt dat dit onderzoek op korte termijn moet worden uitgevoerd en dat de uitkomsten moeten worden gedeeld met de organisaties waarmee DutchCulture samenwerkt.

Beoordeling

Kwaliteit

In de terugblik beschrijft de instelling dat kunstenaars, cultuurmakers en organisaties in toenemende mate gebruikmaken van de kennis en informatie van DutchCulture. Hiervoor voert de organisatie activiteiten uit, zoals netwerkbijeenkomsten, voorlichting over subsidiemogelijkheden, individuele adviesgesprekken en adviezen over mobiliteit. Bij de organisatie van de netwerkbijeenkomsten en adviesgesprekken waren in 2013 en 2014 respectievelijk 3.700 en 6.100 deelnemers betrokken. De raad kan de effectiviteit hiervan echter niet inschatten, omdat DutchCulture geen resultaten van een klanttevredenheidsonderzoek ter beschikking heeft gesteld. Dit onderzoek zou de instelling vóór 1 januari 2015 uitvoeren. 'Buitengaats' biedt naast een agendafunctie een overzicht van (een deel van) de uitgevoerde culturele activiteiten in het buitenland, maar in de registratie zitten te veel onnauwkeurigheden om de gegevens als structureel monitoringsinstrument te kunnen gebruiken.

De raad vindt het noodzakelijk dat er meer afstemming en regie komt in de uitvoering van het internationaal cultuurbeleid. Hij constateert dat alle zes cultuurfondsen gebruikmaken van programma's of regelingen voor internationalisering en internationale activiteiten, waardoor er overlap is met de activiteiten van DutchCulture ten aanzien van het residency-aanbod, het programma 'Creatieve Industrie' en de buitenlandse bezoekersprogramma's. OCW en BZ moeten de regie nemen en aangeven hoe zij de afstemming van taken en rollen van DutchCulture, de fondsen en de posten zien. Daaraan gekoppeld verwacht de raad dat DutchCulture zijn eigen opvatting formuleert en benoemt welke (inhoudelijke) taken de instelling ziet, naar welke rol zij wil toegroeien (uitwisseling, informatie verzamelen) en wat zij daarvoor nodig heeft. De evaluatie van het IOB moet hierin worden meegenomen.

De aanvragen voor regelingen binnen 'Creative Europe' lopen via de Creative Europe Desk. Op zichzelf vindt de raad dat voor het mediadeel een positie bij het Filmfonds voor de hand zou liggen. Maar op Europees niveau is 'Creative Europe' één programma voor media en cultuur geworden waarvoor één helpdesk is ingesteld.

DutchCulture en Huis deBuren werkten in 2015 volgens de raad succesvol samen bij het programma 'BesteBuren', ter gelegenheid van twintig jaar culturele samenwerking met Vlaanderen.

De raad kan zich vinden in de positieve waardering van IOB voor de brede programmatische aanpak van het programma 'Gedeeld Cultureel Erfgoed', die geleid heeft tot professionalisering op het gebied van behoud en beheer van erfgoed en verbreding van internationale contacten.^[5] Hierin beheert DutchCulture een matchingsfonds, is het voorzitter van de programmaraad en vervult het een informatie- en coördinatiefunctie met netwerkbijeenkomsten rondom erfgoedthema's en een internationaal bezoekersprogramma. De raad vindt het wel jammer dat DutchCulture in de aanvraag geen aandacht besteedt aan het Europees Erfgoedlabel.

De raad is van mening dat DutchCulture na de fusie zijn dienstverlening op het gebied van kunst, cultuur, erfgoed en de audiovisuele sector weliswaar heeft bevorderd, maar dat het de specifieke taken van de voormalige partners nu definitief met elkaar moet vervlechten.

Educatie en participatie

DutchCulture heeft in de aanvraag, behalve dat het meldt stageplekken aan te bieden aan hbo- en wo-studenten, niets opgenomen over educatie en participatie. De raad vindt dat teleurstellend. Hij vindt een educatieprogramma gericht op scholen weliswaar niet passend

bij de opdracht van DutchCulture, maar ziet wel kansen in het kader van de culturele uitwisseling van bijvoorbeeld jeugdtheatergezelschappen, jonge filmers of culturele beleidsmakers uit de omliggende landen.

DutchCulture noemt een breed palet aan huidige en toekomstige samenwerkingspartners. De raad mist een inhoudelijke beschrijving van de samenwerking en een duidelijke keuze.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

Omdat DutchCulture nog onvoldoende definieert wie het tot zijn publiek rekent en welke doelstellingen het daarbij hanteert, kan de raad de effectiviteit van het publieksbereik niet beoordelen. DutchCulture vermeldt in de aanvraag weliswaar dat het de afgelopen periode duizend adviesgesprekken heeft gevoerd, maar de raad vindt geen beschrijving van een analyse van die gesprekken terug en heeft daarom geen beeld van het rendement van de adviezen. Het is onduidelijk met wie er is gesproken. Hetzelfde geldt voor de contacten met de posten, waarvan ook geen analyse en cijfers beschikbaar zijn.

Ondernemerschap

De financiële situatie van DutchCulture zag er eind 2014 over het algemeen redelijk uit. De instelling is vrijwel volledig afhankelijk van subsidies van OCW en BZ. De eigen inkomsten zijn in 2014 verdrievoudigd ten opzichte van 2013, maar vormen een gering percentage van de totale baten (2,5 procent in 2014). In de begroting voor de komende BIS-periode is DutchCulture volledig afhankelijk van subsidies en raamt het geen eigen inkomsten meer.

DutchCulture heeft de afgelopen jaren kunnen interen op het eigen vermogen, doordat er sprake was van diverse bestemmingsfondsen en -reserves, opgebouwd uit eerdere rijkssubsidies. Deze bestemmingsfondsen en -reserves zijn inmiddels vrijwel volledig besteed. De raad vindt het noodzakelijk dat DutchCulture in de komende periode een sluitende jaarrekening realiseert. Daarin moet een materieel budget zijn opgenomen voor andere instellingen dan DutchCulture zelf om activiteiten te laten ondernemen die internationalisering bevorderen. De raad verwacht in het nieuwe plan ook een standpunt over de rol die DutchCulture de komende periode ambieert: als informatiemakelaar die gratis dienstverlening biedt voor een gekwantificeerd aantal uren of bijvoorbeeld als cultuurmakelaar voor de culturele sector in het buitenland die een derde geldstroom zal initiëren.

De raad deelt de mening van DutchCulture dat zijn naamsbekendheid zowel nationaal als internationaal verbeterd kan worden; de marketing en communicatie van de instelling kunnen hieraan bijdragen.

De raad vindt dat de opbouw van het personeelsbestand passend moet zijn bij de mate van flexibiliteit die voor DutchCulture nodig is om nieuwe ontwikkelingen het hoofd te bieden.

De raad mist in het plan een toelichting op de naleving van de Governance Code Cultuur. Voorheen zaten de fondsen in een raad van toezicht van de rechtsvoorganger van DutchCulture. In de overgang naar het nieuwe model bestaat die aansluiting niet meer, waardoor er volgens de raad minder draagvlak voor de organisatie is. De raad vindt het dan ook de hoogste tijd dat het ministerie richtlijnen geeft over de gewenste afstemming tussen de rollen en taken van DutchCulture, de posten en de fondsen.